

COV CAI RAU COV ME NYUAM YAUS: KEV KHO MOB RAU TUS NEEG MOB PW KHO HAUV TSEV KHO MOB

Daim ntawv luam tawm no yog ib qho peev txheej pab cuam rau cov neeg mob thiab cov tsev neeg uas tsis muaj kev cuam tshuam rau hauv kev noj qab nyob zoo ntawm tus me nyuam yaus, kev ncaj ncees ntawm tus neeg hluas, kev ceev cia thaum muaj xwm txheej ceev, los sis cov lab npauv kev muab siab rau uas yus tsis yeem yus. Yog tias koj los sis koj tsev neeg xav paub txog kev kho mob rau tus neeg mob pw kho hauv tsev kho mob los sis hauv chaw nyob thaum uas cuam tshuam nrog cov lab npauv ntawd, thov saib hauv tshooj lus “F. Cov peev txheej pab cuam ntawm lwm cov lab npauv” txog kev pab nrog kev npaj phiaj xwm uas muaj kev ua hauj lwm ua ke thiab kev saib xyuas kho mob uas tsis muaj teeb meem dab tsi.

A. Txoj hau kev uas koj yuav tau txais kev txais nkag

1. **Yog tias koj muaj hnuv nyoog qis dua 14 xyoos:** Ib tug niam thiab txig los sis koj tus neeg saib xyuas me nyuam yuav tsum tau pom zoo, sau ua daim ntawv, rau koj tuaj ntawm no.
2. **Yog tias koj muaj hnuv nyoog 14 xyoos nce mus lawm:** Koj thiab koj niam thiab txiv los sis tus neeg saib xyuas me nyuam yuav tsum pom zoo rau koj tuaj nyob ntawm no. Tus thawj koj fab kev kho mob kuj tuaj yeem ua tsab ntawv foob tau (saib hauv tshooj lus hais txog tus txheej txheem hais txog Tsab Ntawv Foob hauv qab no).
3. **Tsis hais yuav muaj hnuv nyoog npaum li cas li:** Koj tuaj yeem tau txais kev ntsuam xyuas txog cov kev txhawj xeeb txog kev siv tshuaj muaj yeem, tau txais kev sab laj pab tswv yim, thiab tau txais cov kev pab cuam tswj hwm kev thim tawm ntawm tus neeg mob pw kho mob siab txog 72 teev (peb hnuv). Koj niam thiab txiv los sis tus neeg saib xyuas me nyuam yuav tau txais kev ceeb toom qhia paub txog cov kev pab cuam no kom sai li sai tau.

Yuav muaj dab tsi tshwm sim yog tias koj muaj hnuv nyoog 14 xyoos nce mus thiab koj tsis pom zoo kom tau txais kev txais nkag kho mob? Koj niam thiab txiv/tus neeg saib xyuas me nyuam yaus tuaj yeem pom zoo txog kev txais nkag, thiab tus thawj koj fab kev kho mob tuaj yeem sau ntawv foob rau lub tsev hais plaub los tshuaj xyuas koj qhov kev txais nkag kho mob.

Yuav muaj dab tsi tshwm sim yog tias koj niam thiab txiv/tus neeg saib xyuas me nyuam tsis pom zoo nrog koj qhov kev txais nkag kho mob los sis nrhiav tsis tau lawv? Koj, los sis ib tug neeg twg sawv cev tam koj, tuaj yeem sau ntawv foob rau lub tsev hais plaub los tshuaj xyuas koj qhov kev txais nkag kho mob.

B. Tus txheej txheem ua tsab ntawv foob

fab kev kho mob yuav tsum tau sau ntawv foob hauv cheeb tsam nroog uas lub chaw kho mob nyob rau. Koj, tus neeg mob uas yog me nyuam yaus, yuav tsum tau txais ib daim ntawv theej txog tsab ntawv foob. Yog tias koj niam thiab txiv/tus neeg saib xyuas me nyuam tsis muaj feem cuam tshuam rau hauv tus txheej txheem kev ua tsab ntawv foob, yuav tsum tau xa tsab ntawv ceeb toom txog kev txiav txim plaub ntug uas mloog ob tog lus mus rau niam thiab txiv/tus neeg saib xyuas me nyuam qhov chaw nyob uas paub kawg nkaus ntawd.

Tsab ntawv foob yuav tsum tau muaj cov ntaub ntawv qhia paub hais txog koj thiab tus niam thiab txiv/tus neeg saib xyuas me nyuam, ua ke nrog rau:

1. Ib daim ntawv theej ntawm daim ntawv thov kev txais nkag kho mob.
2. Cov txuam thawj tseeb uas txhawb nqa tus thawj koj fab kev kho mob txoj kev ntseeg txog koj qhov kev xav tau rau tus neeg mob uas pw kho hauv tsev kho mob/kev noj qab haus huv fab kev puas siab puas ntsws hauv chaw nyob los sis kev kho mob rau kev siv tshuaj muaj yeem.

3. Kev tsim nyog ntawm kev kho mob rau tus neeg mob uas pw kho hauv tsev kho mob/kev kho mob hauv tsev.
4. Lub hauv paus ntawm qhov lus xam pom ntawm tus thawj koj fab kev kho mob uas kev saib xyuas kho mob rau tus neeg mob uas pw kho hauv tsev kho mob/kev saib xyuas kho mob hauv chaw nyob yog kev kho mob uas muaj kev txwv tsawg tshaj plaws.
5. Cov ntaub ntawv qhia paub txog koj qhov kev tsis pom zoo kom tau txais kev txais nkag kho mob yog tias koj muaj hnuv nyoog 14 xyoos nce mus.

Lub tsev hais plaub yuav txiav txim txog cov ntaub ntawv qhia paub thiab txiav txim siab seb puas yuav txais koj nkag kho mob raws li qhov pov thawj hauv tsab ntawv foob yog tias nws ua qauv qhia tias tau ua tau raws li tus qauv cai tag nrho lawm nyob hauv tsib hnuv tom qab sau tsab ntawv foob ntawd. Yog tias ua tsis tau raws li tus qauv cai, lub tsev hais plaub yuav:

1. Tso tseg tsab ntawv foob thiab muab koj tso tawm.
2. Teem sij hawm rau kev txiav txim plaub ntug uas mloog ob tog lus.
3. Txiaiv txim txog cov ntaub ntawv muab lus qhia ua kev kawm paub ntau ntxiv, suav nrog kev ntsuas xyuas ntawm chaw ua hauj lwm ywj pheej.
4. Cob hauj lwm rau cov kws lij choj tuaj sawv cev rau koj thiab koj qhov txiaj ntsig yuav tau txais zoo tshaj plaws (hu ua kws lij choj rau me nyuam).
5. Saib rau tsab ntawv foob rau kev txiav txim siab raws li yog kev muab siab rau uas tsis yog yus yeem yus los sis lwm yam kev tso cai kom tub ceev xwm koj tus neeg mus kaw qhov taub.

Nyob rau qee kis, lub tsev hais plaub yuav tsum tau txib kom muaj kev ntsuas xyuas ntawm tus neeg ua hauj lwm ywj pheej thiab teeb tsa kev txiav txim plaub ntug uas mloog ob tog lus. Lub tsev hais plaub yuav tsum teeb tsa tus kws lij choj los sawv cev raws li koj cov kev xav tau. Tus kws lij choj rau me nyuam kuj yuav tau txais kev cob hauj lwm los sawv cev rau koj cov txiaj ntsig zoo tshaj plaws.

C. Cov kev muaj cai, cov cai, thiab cov luag hauj lwm

Nws yuav qhia rau koj hais txog cov cai ntawm txhua lub chaw hauj lwm. Nws kuj yuav qhia rau koj hais txog koj cov luag hauj lwm.

I. Cov cai kev kho mob

- a. Ua ntej yuav txais nkag kho mob, los sis sai npaum cas los haj yam zoo tom qab ntawd, koj thiab koj niam thiab txiv/tus neeg saib xyuas me nyuam yuav tsum tau txais lus taw qhia tag nrho ua lus hais thiab ua ntawv sau hais txog tus txheej txheem ua tsab ntawv foob thiab cov kev muaj cai uas tau teev tseg nyob hauv tshooj lus B.
- b. Ua ntej yuav txais nkag los sis kiag thaum txais nkag kho mob, koj thiab koj niam thiab txiv/tus neeg saib xyuas me nyuam yuav tsum tau txais lus tawm tswv yim tag nrho ua lus

hais thiab ua ntawv sau txog koj txoj cai yuav thov kom tau txais kev tso tawm los ntawm kev saib xyuas kho mob thiab cov txiaj ntsig tshwm sim uas yuav ua tau ntawm koj qhov kev thov, raws li tau piav qhia nyob hauv tshooj lus D.

- c. Koj yuav tsum tau txais kev kho mob kom sai thiab kom txaus, kev rov kho kom zoo li qub tuaj, thiab cov kev pab cuam fab kev kawm uas tsim nyog rau koj tus yam ntxwv mob.
- d. Yog tias koj muaj hnub nyoog 14 xyoos nce nus, koj tuaj yeem tsis pom zoo rau kev kho mob tshwj tsis yog tias lub tsev hais plaub txib kom ua.
- e. Koj yuav tsum tau txais kev lees paub meej txog koj qhov kev kho mob thiab kev saib xyuas kho mob, suav nrog lwm cov hau kev thiab cov tsos mob tshwm sim uas muaj feem xyuam ntawm cov tshuaj.
- f. Koj muaj txoj cai thiab xav txhawb kom koj koom nrog txoj kev tuav tswv yim kho thiab tu xyuas koj.
- g. Koj cov neeg txheeb ze yuav tsum paub meej txog cov nqi twg ntawm koj qhov kev saib xyuas kho mob thiab kev kho mob uas lawv yuav tsum tau them.

II. Cov cai ntawm tus kheej

- a. Koj yuav tsum tau txais kev saib xyuas yam muaj meej mom thiab sib hwm, tsis pub muaj kev tsim txom los ntawm kev siv lo lus hais los sis tsim txom lub cev.
- b. Koj cov chaw ib puag ncig yuav tsum ua kom muaj kev nyab xeeb thiab huv si.
- c. Yuav tsum tau ua kev txiav txim siab yam ncaj ncees thiab yam muaj laj thawj hais txog koj li kev kho mob thiab kev saib xyuas kho mob.
- d. Koj yuav nyob rau hauv qhov chaw kho mob uas muaj kev ruaj ntseg yam tsawg kawg raws li qhov tsim nyog. Koj yuav tsis tau txais kev xa tawm mus rau qhov chaw uas muaj kev ruaj ntseg ntau zog no yam tsis muaj kev kho mob zoo los sis qhov laj thawj txog fab kev nyab xeeb.
- e. Tej zaum koj yuav tsis tau raug kaw cia los sis muab tso rau hauv chav uas xauv qhov rooj cia (kev kaw nyob ib leeg) tshwj tsis yog thaum muaj xwm txheej ceev.
- f. Tej zaum koj yuav txiav txim siab seb koj puas xav koom nrog hauv cov kev pab cuam fab kev cai dab qhuas.
- g. Tsis tuaj yeem ua kom koj ua hauj lwm tau tshwj tsis yog rau cov hauj lwm kev tu vaj tse ntiag tug. Yog tias koj pom zoo ua lwm txoj hauj lwm, koj yuav tsum tau txais kev them nyiaj.
- h. Tsis tuaj yeem saib koj txawv lwm tus vim yog hais txog koj haiv neeg, teb chaws yug, poj niam-txiv neej, kev ntseeg kev cai dab qhuas, kev xiam oob qhab, los sis kev nyiaj fab kev yog poj niam-txiv neej.

III. Kev sib txuas lus thiab cov cai kev ceev ntiag tug

Cov neeg ua hauj lwm yuav txwv los sis tsis pom zoo rau qee yam ntawm koj cov cai hais txog kev kho mob los sis cov laj thawj kev nyab xeeb (saib hauv cov cai uas muaj * nyob tom qab cov cai ntawd). Koj cov kev ntshaw thiab cov kev ntshaw ntawm koj cov niam thiab txiv los sis tus neeg saib xyuas me nyuam yuav tau txais kev txiav txim siab. Yog tias ib qho twg ntawm koj cov cai raug txwv los sis raug tsis pom zoo, tej zaum koj yuav thov tham nrog cov neeg ua hauj lwm kom piav qhia tau. Yog tias koj tsis pom zoo nrog cov lus piav qhia, tej zaum koj yuav foob lus tsis txaus siab tau.

- a. Tej zaum koj yuav siv xov tooj tau txhua hnub.*
- b. Tej zaum koj ntsib los sis tsis kam ntsib cov neeg tuaj saib hauv txhua hnub tau.*
- c. Koj yuav tsum muaj kev nyob ntiag tug thaum koj nyob hauv chav da dej.*

- d. Tej zaum koj yuav hnav tau koj tus kheej cov khaub ncaws.*
- e. Tej zaum koj yuav khaws thiab siv koj cov khoom ntiag tug cia tau.*
- f. Tej zaum koj yuav xa thiab tau txais lub hnab xa ntawv uas tsis tau qhib. Cov neeg ua hauj lwm yuav kuaj xyuas koj lub hnab xa ntawv hais txog cov khoom uas tsis tau txais kev tso cai nyob hauv lub chav nyob hauv nyob ntawm koj xub ntiag.
- g. Tej zaum koj yuav hu los sis sau ntawv mus rau cov neeg ua hauj lwm uas ua huaj lwm rau tsoom fwv los sis koj tus kws lij choj los sis tus kws muab kev pab txhawb nqa.
- h. Lawv tsis tuaj yees koj li yeeb yaj kiab los sis kaw koj lub suab tshwj tsis yog tias koj pom zoo kom ua tau. (Muaj qee cov kev zam txog kev ruaj ntseg.)
- i. Tej zaum koj yuav siv koj tus kheej li nyiaj raws li koj xaiv, nyob hauv qhov uas lawv txwv tseg.

IV. Teev tseg txog kev nkag cuag tau thiab kev ceev ntiag tug

- a. Neeg ua hauj lwm yuav tsum ceev zoo cia koj cov ntaub ntawv teev kev kho kab mob kev nkeeg (kev ceev zoo cia).
- b. Yog tias koj xav saib koj cov ntaub ntawv, nug ib tug neeg ua hauj lwm.
  1. Yog tias koj muaj hnub nyoog qis dua 14 xyoos: Thaum koj saib koj cov ntaub ntawv teev tseg, niam thiab txiv, tus neeg saib xyuas me nyuam, los sis tus tswv cuab neeg ua hauj lwm yuav tsum nyob nrog koj.
  2. Yog tias koj muaj hnub nyoog 14 xyoos nce mus lawm: Koj saib koj cov ntaub ntawv teev tseg ntawm koj tus kheej tau.
- c. Koj niam thiab txiv los sis tus neeg saib xyuas me nyuam saib tau koj cov ntaub ntawv teev tseg txog kev kho mob, tshwj tsis yog tias koj niam thiab txiv/tus neeg saib xyuas me nyuam tau raug kev tsis pom zoo pub saib kiag nrog koj hauv ib ncuia sij hawm twg.
  1. Yog tias koj muaj hnub nyoog 14 xyoos nce mus lawm: Koj tuaj yeem sau ntawv lus hais ua ntawv sau thov kom tsis txhob tso cai rau koj niam thiab txiv/tus neeg saib xyuas saib koj cov ntaub ntawv teev tseg txog kev kho mob thaum koj tab tom tau txais kev kho mob ntawd.
- d. Tej zaum koj yeej saib tau koj cov ntaub ntawv teev tseg txog kev noj qab haus huv ntawm lub cev los sis cov tshuaj tau tas li.
- e. Thaum koj tau txais kev txais nkag kho mob, cov neeg ua hauj lwm yuav txwv seb koj los sis koj niam thiab txiv los sis tus neeg saib xyuas me nyuam yuav saib tau koj lwm cov ntaub ntawv teev tseg tau ntau npaum li cas. Lawv yuav tsum qhia rau koj txog cov laj thawj kev txwv.

V. Lwm cov cai fab kev cai lij choj

- a. Tej zaum koj yuav foob lus tsis txaus siab tau. Saib lwm phau ntawv tseb uas koj tau txais los (Cov Cai Hais Txog Tus Neeg Qhua Uas Thov Kev Pab thiab Tus Txheej Txheem Ua Ntawv Lus Tsis Zoo Siab txog Cov Kev Pab Cuam Rau Tus Neeg Mob Uas Tuaj Pw Kho thiab Cov Kev Pab Cuam Hauv Chaw Nyob, P-20195A) rau tus txheej txheem thiab cov cai.
- b. Tej zaum koj yuav mus rau lub tsev hais plaub hais txog koj cov cai.
- c. Koj muaj cai zoo tib yam li ib tug neeg mob uas yog neeg laus, tshwj tsis yog raws li tau teev tseg nyob hauv phau ntawv tseb no.

D. Qhov uas koj yuav tau txais kev tso tawm ntawm lub chaw kho mob muab kev saib xyuas kev noj qab haus huv ntsig txog kev puas siab puas ntsws thiab kev kho mob txog kev xiam oob qhab txog fab kev loj hlob li cas

- 1. Yog tias koj muaj hnuv nyoog qis dua 14 xyoos:** Koj niam thiab txiv los sis tus neeg saib xyuas me nyuam yuav thov, ua ntawv sau, rau koj qhov kev tso tawm. Koj yuav tsum tau txais kev tso tawm tsis pub dhau 48 teev ua hauj lwm txij thaum koj niam thiab txiv/tus neeg saib xyuas thov tuaj, tshwj tsis yog tias tsab ntawv foob raug muab foob mus rau kev ceev tus neeg cia xwm txheej ceev, kev ceev tus kheej cia xwm txheej ceev, kev ceev tus kheej cia yam tsis yeem siab, los sis tso nyob rau chaw muaj kev tiv thaiv.
- 2. Yog tias koj muaj hnuv nyoog 14 xyoos nce mus lawm:** Koj tuaj yeem thov, ua ntawv sau, kom tau txais kev tso tawm. Hauv cov kis feem ntau lawm, koj niam thiab txiv los sis tus neeg saib xyuas me nyuam kuj yuav tsum pom zoo thiab thov kom tso koj tawm. Tus thawj coj fab kev kho mob yuav tsum ceeb toom qhia rau koj niam thiab txiv/tus neeg saib xyuas me nyuam kiag tam sim ntawd yog tias kuj yuav tsum tau muaj lawv qhov kev thov thiab.
  - a. Yog tias yuav tsum tau muaj thiab kom tau txais koj niam thiab txiv/tus neeg saib xyuas qhov kev thov kom tso tawm,** koj yuav tsum tau txais kev tso tawm tsis pub dhau 48 teev ua hauj lwm txij thaum koj niam thiab txiv/tus neeg saib xyuas thov tuaj, tshwj tsis yog tias tsab ntawv foob raug muab foob mus rau kev ceev tus neeg cia xwm txheej ceev, kev ceev tus kheej cia xwm txheej ceev, kev ceev tus kheej cia yam tsis yeem siab, los sis tso nyob rau chaw muaj kev tiv thaiv.
  - b. Yog tias yuav tsum tau muaj koj niam thiab txiv/tus neeg saib xyuas me nyuam daim ntawv thov kom tso tawm tab sis ho raug tsis pom zoo,** thiab tus thawj coj fab kev kho mob pom zoo ua ntawv sau tias kev saib xyuas hauv chaw kho mob yog qhov tsim nyog thiab kom muaj qhov chaw uas muaj kev txwv tsawg tshaj plaws rau koj qhov kev kho mob, koj yuav tsis tau raug tso tawm.
- 3. Yog tias koj tab tom yuav muaj hnuv nyoog 14 xyoos:** Yog tias cov neeg ua hauj lwm xav tias koj xav tau kev kho mob ntxiv, lawv yuav tsum tau thov kom koj thiab koj niam thiab txiv los sis tus neeg saib xyuas me nyuam pom zoo, ua ntawv sau, rau koj kom nyob rau ntawm no. Yog tias koj tsis kam, ces koj niam thiab txiv/tus neeg saib xyuas me nyuam tuaj yeem pom zoo kom koj nyob mus ntxiv, thiab tus thawj coj fab kev kho mob yuav tsum sau tsab ntawv foob rau lub tsev hais plaub kom tshuaj xyuas seb koj qhov kev txais nkag nyob txuas ntxiv mus puas yog qhov tsim nyog lawm. Yog tias ib qho twg ntawm cov no tshwm sim rau thaum koj lub hnuv yug muaj 14 xyoos, lub chaw kho mob yuav tsum tso koj tawm tshwj tsis yog tias tsab ntawv foob raug muab foob mus rau kev ceev tus neeg cia rau qhov xwm txheej ceev, kev ceev cia thaum muaj xwm txheej ceev, kev ceev cia yam tsis yeem siab, los sis kev tso rau chaw muaj kev tiv thaiv rau tom ntu kawg ntawm hnuv ua hauj lwm tom ntej tom qab koj lub hnuv yug uas muaj 14 xyoos kiag.
- 4. Yog tias koj thov kom tau txais kev tso tawm tab sis ho tsis pom zoo:** Koj yuav thov, ua ntawv sau, kom lub tsev hais plaub tshuaj xyuas koj qhov kev nyob hauv kev kho mob ntawm no txuas ntxiv mus. Yog tias cov neeg ua hauj lwm soj qab pom txog koj cov kev tsis ua siab dawb yuav nyob ntawm no lawm, tus thawj coj fab kev kho mob yuav tsum xa daim ntawv thov mus rau tom lub tsev hais plaub kom tshuaj xyuas koj qhov kev nyob ntawm no txuas ntxiv mus.

E. Kev pab txog txoj cai ntawm tus neeg mob

Yog koj xam paub ntxiv txog koj cov cai los sis xav tias tau muaj kev ua txhaum rau koj cov cai, koj ua tau cov nram no:

1. Tiv tauj cov neeg ua hauj lwm saib xyuas txog tus neeg mob txoj cai yog tias koj muaj lus nug dab tsi. Yuav tsum muab lawv cov ntaub ntawv tiv tauj rau koj los ntawm lub chaw kho mob.
2. Ua ntawv tsis txaus siab. Cov neeg ua hauj lwm saib xyuas tus neeg mob txoj cai yuav saib mus rau hauv koj cov lus tsis txaus siab. Lawv yuav tsum ceev zoo cia koj cov lus tsis txaus siab (kev ceev zoo cia); tiam sis, tej zaum lawv yuav tau nug cov neeg ua hauj lwm txog qhov xwm txheej.
3. Hu rau Disability Rights Wisconsin (Lub Chaw Hauj Lwm Saib Xyuas Txoj Cai Rau Neeg Xiam Oob Qhab Wisconsin) (DRW). DRW yog ib lub koom haum ntawm cov neeg muab tswv yim txhawb nqa thiab cov kws lij choj uas tuaj yeem pab koj nrog cov teeb meem hais txog tus neeg mob txoj cai. DRW tus naj npawb xov tooj yog 608-267-0214 los sis 800-928-8778.
4. Mus rau tom lub tsev hais plaub, los ntawm koj tus kheej los sis nrog tus kws lij choj los tau.

Yog tias koj xav tau kev pab nrog cov ntawv thov kom tso tawm tsev kho mob los sis lwm cov teeb meem fab kev cai lij choj, tiv tauj koj tus kws lij choj. Yog tias koj tsis muaj tus kws lij choj, thov ib tug tswv cuab ntawm neeg ua hauj lwm txog txoj hau kev yuav tiv tauj tau DRW (tus naj npawb xov tooj 608-267-0214 los sis 800-928-8778). DRW kuj tuaj yeem pab piav qhia txog koj cov cai txog kev tshuaj xyuas ntawm lub tsev hais plaub thiab kev tso tawm tsev kho mob uas yuav ua tau los ntawm lub chaw kho mob rau tus neeg mob uas tuaj pw kho. Koj tuaj yeem nug tus neeg ua hauj lwm seb puas muaj lwm yam kev pab twg lawm uas yuav muaj rau koj.

F. Lwm cov peev txheej kev pab ntawm lub lab npauv

Cov peev txheej kev pab rau cov me nyuam yaus uas muaj feem cuam tshuam nrog cov kev pab cuam uas muaj kev tiv thaiv tus me nyuam yaus, kev ncaj ncees ntawm tus neeg hluas, kev ceev tus neeg cia thaum muaj xwm txheej ceev, los sis kev ceev tus neeg cia yam tsis yeem siab: Tiv tauj koj tus me nyuam yaus tus kws ua hauj lwm tshaj lij fab kev noj qab nyob zoo, tus kws lij choj rau me nyuam, los sis tus kws lij choj.

Koj tus kws kho mob txawj tshwj xeeb txog tus neeg qhua uas txais kev pab cuam txoj cai yog: